

Budapestre vonatkozó újságcikk

Összefoglalás

362

Szerző: *Gerő Nándor*

Hely

Cím: **A jótékony város**

Idő

— Községi és társadalmi szegényügy —

1911

Forrás: *Bilág*

Személy

Budapest

1911 IV.14.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891

Szomorú felzúvvel kell illetni a mi egész jótékonyágunkat: a teljes tájékoztatlanság, fejetlenség jellemzi még azt a jótékonyágot is, amelyet különben a legnagyobb jóakarattal, igazán önzetlenül és hiúságtól menten gyakorolnak nemes emberbarátok. Az a munka, amelyre sok ember és egyesület végtelenül sok jóakaratot, munkát és nagy vagyonokat áldoz, tulajdonképpen nem birt eddig kinőni a jószándéku dilettantizmus kereteiből.

Akinek szíve, ideje és pénze van arra, hogy megszorult embertársaival is törődjék, — és szerencsére vannak még ilyenek is — azoknak legnagyobb részét kimerül a munkásságok a kritikátlan alamizsna-osztásában. Nem arról az alamizsna-osztásról van most szó, amely minden komolyság nélkül, a látszat kedvéért történik, azért, hogy a nemeslelkű adakozó nevét megörökítse a hírlapi nyugtázás, vagy amely az indolensen odadobott fillérekkel akarja egész társadalmi osztályok lelkiismeretét megnyugtanni. Ez az ugynevezett jótékonyág annyira félmunka, hogy eredményét ne is reméljük. De beszéljünk azokról, akik komoly segítséget szeretnének nyújtani, akik meg akarják ragadni a züllés lejtőjén lefelé sikló embertársukat, akik igazi szociális munkává szeretnék avatni a szívüksugallta jótékonyágot. Beszéljünk azokról, akik ma kénytelenek azt látni, hogy hiába minden törekvésük, egész munkát végezni nem tudnak és elkedvetlenedve, belefáradva a kilátástalan igyekezetbe, fásultan nézik egész osztályok tönkremenését.

Ezeknek a munkakedvét feléleszteni, munkájukat eredményessé tenni csak úgy sikerül, ha a sok céltalan, mondjuk ki a kemény szót: egymással konkuráló jótékonykodást valamiféle egységes szervezetbe lehet illeszteni. És hihetetlen, hogy Budapesten, ahol ennek a szervezetnek kitűnően megrajzolt keretei vannak, még nem tartunk tovább.

A komoly jótékonyág, a szegényeknek szociális gondozása ideálisabban el sem képzelhető, mint ahogy azt a fővárosi szegényügy szabályozása megfogalmazta. A közhatalóságok szociális hivatásának nemes felismerése beszél abból a kis füzetből, mely «Utmutató a kerületi szegény- és gyermekgyámok részére» címen az idén jelent meg és mely a komoly jótékonyágnak, a meleg érzésnek és a praktikus gondolkodásnak valódi kincsesháza.

Akik eddig hiábavalónak hitték a jótékonyág próbálkozásait, csodálkozva fogják láthatni, hogy mi mindent lehetne tenni, ha a társadalom jobb sorban lévő és munkától vissza nem riadó tagjai eleven életet vinnének ebbe a kitűnően megrajzolt keretbe.

A fővárosi kerületi eluljáróságok, mint elsőfoku közjótékonyági hatóságok, kötelesek a szegények, elhagyottak és gyámoltalanok védelmét ellátni. E feladatuk teljesítésére szolgál minden kerület köz-

jótékonyági bizottsága és — ami a fő — sok pénz. Oly összegek állanak itt rendelkezésre, melyeket nem lehet lemosolyogni. Csakis felhasználásuktól függ, hogy mit lehet ilyen eszközökkel elérni. A főváros tavalyi és idei költségvetéséből ismertetjük a közsegélyezésekre rendelt összegeket:

	1910-ben	1911-ben
I. kerület	53.000 korona	56.000 korona
II. "	37.000 "	38.000 "
III. "	47.000 "	51.000 "
IV. "	13.000 "	15.000 "
V. "	23.000 "	22.000 "
VI. "	52.000 "	65.000 "
VII. "	93.000 "	98.000 "
VIII. "	85.000 "	85.000 "
IX. "	35.000 "	40.000 "
X. "	12.000 "	15.000 "

Összesen 455.000 korona 485.000 korona

Kereken egy félmillió koronát áldoz a főváros közpénzekből a saját fentartásukra képtelen szegények támogatására. De ezt az összeget jelentékenyen felülmúlja a szegények támogatására tényleg fordított összeg, amennyiben ezeken az úgynevezett közpénzek felül rendelkezésre állanak az úgynevezett társadalmi pénzek, melyek a kerületi közjótékonyági egyesületek gyűjtéseiből, adományokból, hagyatékokból kerülnek ki. Egyes kerületek közjótékonyági egyesületei oly nagyösszegű társadalmi alapokat létesítenek, hogy ez érthetővé teszi az illető kerületnek aránylag csekélyebb közpénzes dotálását. A kerületi közjótékonyági egyesületek munkássága felkarolja a készpénzsegélyezésen kívüli egyéb segélyezéseket, így népkonyhákat, melegedő szobákat, foglalkoztató műhelyeket, népházakat létesít.

A társadalom büne, ha ezekkel az eszközökkel nem sikerül eredményesebb munkát végezni. Egyenesen a társadalomhoz szól az a szózat, amelyet a kerületi előljárók értekezletéből kiadott említett «Utmutató» intéz. A társadalmat kéri a hatóság, jöjjön a segítségére, segítsen neki ezt a sok pénzt, de lehetőleg még ennél sokkal több pénzt kiadni, úgy kiadni, hogy a kiadott pénzt áldás és eredmény kövesse, hogy ne csak az éhhalált néhány nappal halogató alamizsnát osztogassunk, hanem hogy talpra állíthassuk azt, akinek csak ideig-óráig tartó támogatásra volna szüksége, hogy kifürkésszük azt a szemérmes szegényt, aki ajkait egymásra szorítva, egy jajszó nélkül várja a pusztulást, hogy a dilettánskodó, csak a szemének kedvező osztogatást felváltsa a tervszerű, komoly, eredményes, életet megmentő munka.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Gerő Nándor*

Cím: *A jótékony város*

Forrás: *Világ*

Budapest 1911. IV. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Székesfővárosi háziyomda 1926 — 8891

Az értelmesebb osztályok férfiai és asszonyai vannak arra hivatva, hogy a hatóságoknak segítségére legyenek. Az ő számukra teremtette meg a szegényügy szervezete a szegény- és gyermekgyámi intézményt. Azt a kellő értelmiségű jelentkezőt, aki vállalja a munkát, kinevezi a kerületi előljáró szegény- és gyermekgyámmá, kijelöli neki u. n. járását, ahol jó szíve, okos megállapítása szerint állandóan el kell járnia és a kerület közjótékonyági bizottsága sürgősen teljesíteni fogja azokat a gyakran életmentő segélyezéseket, amelyekre nézve a gyám jelentést tesz.

Ime mintaszerű sémája annak, hogyan fogjon össze a hatóság és a társadalom, hogy letöröljék azokat a könyeket, melyeket a mai gazdasági rend sulya sajtol ki az elnyomottak szeméből, hogy enyhítse azt a végnélküli nyomort, mely ránehezedik a kitagadottak rendjére. És a mintaszerű séma szatírája az a valóság, amely gombamódra termő új jótékony egyletecskéket produkál és a nagyvárakozású szegénygyámi rendszert kinullazza a jelentkezők abszolút hiányával. Sok, népes kerületnek alig van gyámja és a közjótékonyági bizottság üléseire ráfekszik a néptelenség, az indolenciá, a szürke hivatalosság lidérce.

Egyik nemes gondolkozásáról városszerte ismert kerületi előljárónk mondotta a minap:

— Az lesz az ideális állapot, ha minden szegény családnak meglesz a maga saját szegénygyámja.

Minden komoly, segítőmunkára kész embernek kötelessége, hogy kivegye részét ebből a nagyra-hivatott munkából és segítse valóra váltani ezt a kívánságot.

Gerő Nándor.

2